

OKRAJEM KARLÍNA

Sluneční věž

je výšková budova nacházející se na východním okraji sídliště Invalidovna. V budově mělo být v 21 patrech rozmístěno celkem 30 bytů, všechny byty se ale nepodařilo prodat, takže některá patra slouží jako kanceláře. Věž byla postavena v letech 2008 až 2011. Má celoskleněnou fasádu, kterou kryjí zprohýbané hliníkové slunolamy.

Zámeček Sluncová

Název barokní viniční usedlosti pochází z poloviny 17. století, kdy ji vlastnil primátor Nového Města pražského, Josef Slunec. Do dnešní klasicistní podoby byla upravena počátkem 19. století.

Po skončení 2. světové války zámeček chátral, v letech 1978–82 prošel kompletní rekonstrukcí a začal sloužit ke společenským i školícím účelům firmy ČKD. Dodnes se v interiérech dochovala fresková výzdoba inspirovaná blízkým okolím.

Zajímavostí je, že se nedaleko sídla dochovala umělá krápníková jeskyně a kaple z konce 18. století.

Sídliště Invalidovna

Experimentální sídliště postavené ve dvou etapách od roku 1958 do 1970. Mělo sloužit k ověření některých nových architektonických a urbanistických prvků a postupů. Na sídlišti jsou chodci odděleni od silnice a pěší provoz je veden středem zástavby, kde se nachází i zeleň. Čtvrť měla fungovat jako jakési "město ve městě", které také mělo unikátní mazutovou výtopnu (teplárnu - zbořeno 2018). Součástí sídliště byly a jsou sportovní areál Čechie Karlín a kulturní středisko.

Během první etapy v letech 1959–1964 byly postaveny obytné domy. Zvláštní druh ubytování poskytoval tzv. hotelový dům – garsonky a jednopokojové až dvoupokojové byty s minimální koupelnou a kuchyňským koutem byly určeny převážně mladým a nezadaným lidem a mladým rodinám (Chladil). Roku 2001 byl jedenáctipatrový hotelový dům prohlášen za kulturní památku. V letech 2008 – 2010 byl rekonstruován a získal název Rezidence Expo. Během druhé etapy probíhající v letech 1964–1967 byly dostavěny budovy občanské vybavenosti včetně školky s jeslemi (zbořena), okrskového střediska nebo školy. Poslední stavbou byl pak hotel Olympik otevřený v květnu 1971.

Po sametové revoluci sídliště pozbylo zpočátku svého významu, komunitní život plánovaný urbanisty postupně utichl. V novější době však dochází k jeho dalšímu rozvoji - viz FBP, Sluneční věž, ... Na sídlišti funguje moderní divadlo Kámen s galérií.

Hotel Olympik

Výšková budova hotelu Olympik získala své jméno původně v rámci příprav Prahy na pořadatelství olympijských her v roce 1980. Praha svou kandidaturu nakonec stáhla, avšak hotel Olympik s původním počtem 318 pokojů se stal největším hotelem v Československu. 26. května 1995 zde došlo k požáru, při kterém zahynulo 8 lidí.

Fontána

Keramická plastika z roku 1965 je společným dílem Lydie Hladíkové, Děvany Mírové a Marie Rychlíkové.

Futurama Business Park

sestává ze šesti samostatných kancelářských budov spojených architektonicky působivou centrální dlážděnou promenádou s mělkými klidnými bazény a je zvýrazněn upravenými zelenými zahradami s vytrvalými výsadbami.

sochy u bazénků

Křesla a sochy plavců, hrochů a pelikánů z litého betonu vytvořil roce 2011 Zdeněk Ruffer, částečně ve spolupráci se Zorkou Krejčí

Invalidovna

Rozsáhlý barokní areál postavený v letech 1731-37 podle projektu architekta K. I. Dientzenhofera. Invalidovna měla sloužit k péči o válečné invalidy. Původně měla být stavba mnohem větší, postavena byla pouze devítina.

pomník Petra Strozziho

Petr Strozzi (1626-1664) byl český hrabě, diplomat a voják italského původu. Na základě jeho závěti, ve které odkázal svůj majetek na zaopatření válečných invalidů, vznikla Vojenská invalidní nadace Petra hraběte Strozziho. Z jejích zdrojů byla později stavěna Invalidovna. Kamenný pomník na jeho památku vytvořil v roce 1898 Mořic Černil.

Obelisk utonulých zákopníků

Sedm metrů vysoký obelisk připomíná ničivou povodeň v Praze v září 1890 a utonutí 20 zákopníků (dnes ženistů), kteří se účastnili záchranných prací.

Kaizlovy sady

Nejdříve se zde nacházely zelinářské zahrady a pole, později vojenské cvičiště se střelnicí a od roku 1901 zde byl vybudován veřejný park.

V roce 2010 prošly sady revitalizací, při níž vzniklo dětské hřiště, sportoviště i staronové jezírko s bronzovým aktem sedící dívky. Zajímavostí jsou repliky staropražských luceren, laviček a odpadkových košů z přelomu 19. a 20. století.

Vzpomínající

bronzová plastika zadumané ženy, kterou v roce 1962 vytvořil Břetislav Benda.

Lyčkovo náměstí

je obdélníkové veřejné prostranství v Karlíně v Praze 8 na jižní straně Křižíkovy ulice, východně od Karlínského náměstí nedaleko od karlínské Invalidovny a Kaizlových sadů. Náměstí má parkovou úpravu doplněnou drobnými plastikami. Jižní stranu náměstí tvoří honosná a výstavná budova základní školy ve stylu historizující secese.

Intelligence

bronzová sochy na Lyčkově náměstí, kterou v roce 2010 vytvořil Josef Mařatka.

Butterfly Karlín

je moderní kancelářský komplex. Tvoří ho dvě šestipodlažní budovy. Vyznačuje se netradičními zaoblenými tvary, z ptačí perspektivy připomíná motýlí křídla. Budovy mají zelenou fasádu i střechu, komplex má certifikát BREEAM Excellent vyzdvihující energetickou úspornost a trvalou udržitelnost stavby. Komplex byl dostaven v roce 2018. Za návrhem stojí český ateliér CMC Architects. Celková investice developera AFI EUROPE přesáhla 45 milionů eur.

Jan Perner (1815 – 1845)

byl český projektant a stavitel železničních tratí. V r. 1842 se stal vrchním inženýrem státních drah. Dne 26. listopadu 1842 schválil císař jeho návrhy na trasu dráhy z Prahy do Drážďan. Trať byla slavnostně otevřena v létě roku 1845. 9. září téhož roku se Perner vracel vlakem z Moravy. Po projetí choceňským tunelem se smrtelně zranil. Zemřel o tři dny později v Pardubicích.

kaple v Pernerově ulici

pozdně barokní stavba čtvercového půdorysu s okrouhlým presbytářem, jejíž interiér byl vyzdoben freskovou malbou korunovace Panny Marie a českých patronů, byla postavena a vysvěcena v roce 1753 na nově založeném hřbitově pro invalidní vojáky.

Kotelna a Strojovna ČKD Karlín

Na rohu ulic Pernerovy a Šaldovy byly v minulosti postaveny objekty kotelny a strojovny pro společnost Daněk a spol. Kotelna s charakteristickým komínem vytápěla provozy a především poháněla parní stroje. Do začátku 90. let 20. století byly oba objekty součástí provozu ČKD Dukla. V roce 2005 byla podle návrhu italského architekta Cl. Silvestrina provedena konverze kotelny a následně pak i konverze strojovny. V současnosti zde sídlí agentury, které se specializují na různé oblasti marketingové komunikace.

Forum Karlín

je moderní multifunkční sál (akusticky 11. nejlepší sál na světě) vhodný pro pořádání koncertů, kongresů, konferencí, galavečeří, kulturních a společenských akcí s kapacitou až 3000 osob. Forum Karlín je postaveno na pozemcích historického objektu, kde se vyráběly moderní parní kotle společností Českomoravská Kolben & Daněk (ČKD) pro celé Rakousko-Uhersko. Na celkovém architektonickém řešení budovy se výraznou měrou podílel španělský architekt Ricardo Bofill. Projekt za miliardu korun financoval podnikatel Zd. Bakala, v r. 2017 budovu odprodal. V současnosti Forum Karlín a přilehlé objekty společnosti Economia vlastní společnost z Kellnerovy skupiny PPF.

Economia

provozuje vydavatelství ekonomického a odborného tisku. Vydává deník Hospodářské noviny, týdeníky Ekonom a Respekt, a zpravodajský server IHned.cz. Ovládá internetové servery Centrum, Atlas a Volný. Pořádá konference a semináře.

tunel pod Vítkovem

je pěší a cyklistický tunel pod kopcem Vítkovem. Byl dokončen v prosinci 1953. Délka tunelu činí 303 m, převýšení 29 metrů má průměrné stoupání 8,1 %. (Železniční tunely Nového spojení od něj dělí jen 6 metrů horniny.) V prosinci 2014 byl oficiálně pojmenován na Žižkovský tunel.

Původně byl tunel určen i jako vstup do protiatomového krytu s kapacitou 1200 osob. V případě jaderné katastrofy jej lze hermeticky uzavřít po celé jeho délce kulatými vraty. Tloušťka stěn krytu je místy až 3 metry, v nadloží krytu je asi 50 metrů skály. Kryt obsahuje 1053 metrů chodeb. Je vybaven vzduchotechnikou, jako náhradní zdroj proudu slouží elektrocentrála značky Škoda, výměna vzduchu je zajištěna ventilátorem na recyklaci vzduchu, který lze (v nouzovém případě) pohánět ručně.

Za dalšími kovovými dveřmi se nachází prostora, přebudovaná na laboratoř pobočky Ústavu jaderné fyziky AV ČR v Řeži u Prahy. Je zde instalován urychlovač částic, využívaný k přesnému měření obsahu částic ve vzorcích hmot.

Nápis „Neboj“ je od brněnského streetového umělce jménem TIMO.

Auto Praga

pro servis automobilů Praga, které se vyráběly v Libni, byla v letech 1929-1931 zřízena na místě bývalé slévárny staré Daňkovky při Pernerově ulici v Karlíně jednopatrová uliční budova se stometrovým průčelím, na niž navazovaly směrem do nitra bloku haly opravárenských dílen. Autorem tehdejšího řešení byl stavební inženýr K. Vlk, stavitelem firma Nekvasil.

Dnes na tomto místě vyrostly moderní stavby s byty, kanceláři, galeriemi, nahrávacím studiem, zasedačkami a kavárnami. Pragovka se dnes stává živým multikulturním centrem a uměleckou čtvrtí. Z původní fabriky zbylo jen torzo průčelní stěny.

Komunitní zahrádka

centrála pojišťovny Kooperativa (v průhledu – Nábřežní ulice)

budova získala významná ocenění MIPIM Awards, jako nejlepší kancelářská budova světa a certifikát LEED Platinum, který hodnotí úspornost budovy, její ekologickou náročnost a vliv na okolí (v Evropě je takových staveb deset, v České republice je centrála první budovou, která toto nejvyšší hodnocení získala.

Budova pojišťovny nabízí i veřejně přístupnou galerii (úterý – neděle, 14 – 19 hod. – vstup zdarma), ve které jsou vystavena díla z umělecké sbírky pojišťovny nebo jsou zde pořádány tematické výstavy. Sbírkou pojišťovny Kooperativa vznikla s cílem sbírat a vystavovat díla českých umělců. V současné době je v galerii nainstalována výstava: Mistrů českého malířství – 30 let sbírky.

Sokolovna Karlín

Neorenesanční karlínská sokolovna byla postavena v letech 1886-1887 podle návrhu stavitele Josefa Blechy staršího.

Karlínská kasárna

Kasárna vznikla v reakci na množství se stížnosti ohledně nízké kvality ubytování vojáků ve městě. Výstavba probíhala v letech 1844-48, autorem byl podnikatel Vojtěch Lanna. Jde o trojkřídlou budovu s pozdně klasicistní fasádou a původní kapacitou 2000 mužů.

Původnímu účelu kasárna sloužila do zrušení základní vojenské služby. Nyní se připravuje projekt stavebních úprav na justiční palác.

Negrelliho viadukt

je v Praze prvním železničním mostem a v současnosti druhým nejstarším mostem přes Vltavu. Celkově je považován za třetí nejdelší most v Česku. Byl postaven v letech 1846-49, do provozu byl uveden 1.6.1850. Most je dlouhý 1110 metrů a po svém dokončení měl 87 kamenných oblouků. Spojuje nádraží Bubny s Masarykovým nádražím. Jeho stavbu řídil významný rakouský dopravní inženýr Alois Negrelli (rakouský stavitel z italské části Tyrol, projektoval také Suezský průplav; 1799-1858).

Ústřední autobusové nádraží Florenc

je v provozu od roku 1929. Umístění a počátky autobusového nádraží jsou spojeny se vstupem státní železniční společnosti ČSD do autobusové dopravy od roku 1927. Plocha nádraží je Negrelliho viaduktem rozdělena na Horní nádraží a dolní nádraží.

Horní autobusové nádraží, je v provozu od června 1948. Původně mělo 25 odjezdových stanišť a vjezd od Městského muzea. Začátkem 70. let bylo při výstavbě metra (stanice Sokolovská na trase C) uspořádání nádraží výrazně změněno a vjezd byl zřízen z východní strany Dolního nádraží, z ulice Prvního pluku.

Autobusové nádraží Florenc, stejně jako celý Karlín, bylo při povodni v srpnu 2002 zatopeno. Na podzim roku 2003 byla rekonstruována odjezdová stání. V roce 2009 byla postavena nová odbavovací budova.

ÚAN Florenc slouží především pro mezinárodní a dálkové spoje. Za léta 1948 až 2008 zde bylo odbaveno odhadem kolem 12 milionů spojů a 375 milionů cestujících.

(Film Florenc 13:30 patří k mým oblíbeným.)

kpi, 22. 7. 2021